

شماره ۳۴۶۱

شماره ۳۳

شرح

سه غزل حافظ

به روایت فروزانفر

پرویش

بیچ الزمان فروزانفر

بکوشش

فرشاد رضوان

www.ketab.ir

شماره مسلسل ۷۸۷۴

شماره انتشار ۳۴۶۱

انتشارات دانشگاه تهران

(مجموعه آثار بدیع الزمان فروزانفر شماره ۴۳)

سرشناسه	: فروزانفر، بدیع الزمان، ۱۳۴۹-۱۳۷۸.
عنوان قراردادی	: دیوان - برگزیده، شرح
عنوان و نام پدیدآور	: شرح سه غزل حافظ به روایت فروزانفر/ پژوهش بدیع الزمان فروزانفر؛ به کوشش فرشاد رضوان؛ [برای هیئت امنای فروزانفر].
مشخصات نشر	: تهران: دانشگاه تهران، موسسه انتشارات، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	: ۱۱۰ ص.
فروست	: دانشگاه تهران؛ مجموعه آثار بدیع الزمان فروزانفر؛ شماره ۴۳، شماره انتشار ۳۴۶۱.
شابک	: 978-964-03-6588-5
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: حافظ، شمس‌الدین محمد، - ۷۹۲ ق. دیوان - نقد و تفسیر
موضوع	: شعر فارسی - قرن ۸ ق. - تاریخ و نقد
شناسه افزوده	: رضوان، فرشاد، ۱۳۵۱-، ویراستار
شناسه افزوده	: حافظ، شمس‌الدین محمد، - ۷۹۲ ق. دیوان، برگزیده، شرح
شناسه افزوده	: دانشگاه تهران، موسسه انتشارات
شناسه افزوده	: هیئت امنای فروزانفر.
رده‌بندی کنگره	: ۱۳۹۴ ق. ۴/ PIR۵۴۲۵
رده‌بندی دیویی	: ۸۵۱/۳۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۲۵۵۳۰۷

این کتاب مشمول قانون حمایت از حقوق مؤلفان و مصنفان است. تکثیر کتاب به هر روش اعم از فتوکپی، ریسوگرافی، تهیه فایل‌های pdf، لوح فشرده، بارنویسی در وبلاگ‌ها، سایت‌ها، مجله‌ها و کتاب، بدون اجازه کتبی ناشر مجاز نیست و موجب پیگرد قانونی می‌شود.

ISBN: 978-964-03-6588-5

9 789640 365885

عنوان: شرح سه غزل حافظ به روایت فروزانفر

پژوهش: بدیع الزمان فروزانفر

به کوشش: فرشاد رضوان

نوبت چاپ: اول

تاریخ انتشار: ۱۳۹۴

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

ناشر: مؤسسه انتشارات دانشگاه تهران

چاپ و صحافی: مؤسسه انتشارات دانشگاه تهران

«مسئولیت صحت مطالب کتاب با مؤلف است»

«کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است»

بها: ۵۰۰۰۰ ریال

خیابان کارگر شمالی - خیابان شهید فرش‌ی مقدم - مؤسسه انتشارات دانشگاه تهران

پست الکترونیک: press@ut.ac.ir - سایت: <http://press.ut.ac.ir>

پخش و فروش: تلفکس ۸۸۳۳۸۷۱۲

فهرست

۵	سخن ناشر
۷	مقدمه هیأت امناء
۹	نگاهی کوتاه به زندگانی پربار بدیع الزمان فروزانفر
۱۵	مقدمه
۲۳	شرح ابیات
۹۳	فهرست لغات و اصطلاحات شرح شده
۹۷	فهرست اعلام
۱۰۱	فهرست مصراع‌های شرح‌شده و شاهد

به نام خداوند جان و خرد

کزین برتر اندیش بر نگردد

سخن نامشر

دست شصت و شش سال پیش بود که استاد ی فرزانه، در دسین سال پیدای دانشگاه تهران، پیدای نخستین ناشر دانشگاهی ایران را پی افکند، دکتر پرویز تامل خانری را به جرأت می توان حرکت ساز مجری توفیق به نام انتشارات دانشگاه تهران دانست. آری او به راستی می دانست که این ریز موج سال ۱۳۲۵ که در آن سال چهار کتاب انتشار داد، نه چندین سال یک در صد جان آزاری سرگشته خواجه که که نیز پوشش د این جنبش، نشر ایرانین را در گون خواجه کرد.

بی گمان به یاد داریم، آن هم به تلمی که آلد به جای مانده از مانده گاهای دانش و فرهنگ این سرزمین، بیش توسط خاور شناسان اروپایی مستعمری شود، اما اینک ناشری دانشگاهی برخاسته از خاور شناسان اروپایی را در هم نوردود و آلد مانده گاه و دانشی تدریج را خود مستخرج کند، بهود چنین شد که پژوهندگان و کتابخانه دانی جوی آلد گدشتگان شدند، گود و خوار آن را از دودند، به چنگلندی بر آن افکند و برای چاپ انتشارات دانشگاه تهران واسپرد این چنین شد که اثری پس از اثری چاپ و منتشر شد، دسین نگذار انتشارات دانشگاه تهران، و کتر سراج اله صبا بود، او نیز به عنوان نشر دانشگاه تهران را آیدری کرد، حضور چنان رؤسای سرگشته، زینت ساز دود و پژوهندگان بیدار شد، خون در گدگی انتشارات سیلان داشت. ایرج افشار و فریادش را این نیز به خیل ریحان انتشارات پر کشند، اینک انتشارات دانشگاه تهران و دسی مستعمری کرد، آنک متون ایرانی از دملیز انتشارات، به سوی کتابخانه دوا گاه فروشی با سرزنی شد.

که چه انتشارات دین کوته عمر، بارها نموده شود، خود فرو رفت، اما کزین به گشت ندادی پس از حرم خودی، برخاست، با دگر بنگاه و سرافراز.

اینک در شصت و پنج سالگی ایم، که چه کوتاه زمانی است که خودی را پس پشت نهاده ایم، اما هنوز هم اندوه تنگدلی در دلمان را می خندد که چه کاستی دارد دود و ایم، با پاشندی چنگ بر اینک انتشارات انداخته ایم و آن را از دستبرد نگذاشته ایم.

بیستی نورانی افکند و ایم و بر آنیم تا سگوه گذشت را به دست آوریم، اینک ربه سوی چکاد انتشارات داریم، می دایم و بار داریم، تا بدین به چکاد ویری نخواهد گذشت. باز هم بر آنیم تا بر استادان به چاپ اثرشان و انتشارات به خوب بماند و غره شود، آنک تا آن روز که نه چندان دور است به ننگ و در گونی و روی آوری به رونق گذشت با سروری از دانش نو، اندیشه نو، پوشش های نو، افق کار و رفتار از دین به بیرون گسترده ایم، و امگیری و دایم دبی اندیشه و تجربه را به کوه ایم، تا سگویی و دگر دود مانده کار بیافرینیم. اینک در این سراسر آغاز بر آن شدیم تا شصت و شش سالگی را چون پاکجای زمانی مانده کار کنیم، ازین رو به دست اثر را بگزیدیم که چاپ و بار چاپ آن، گویای اراده است، تا سرافراز بایم. اینک روی به چکاد داریم، مثل دانش و تجربه زور دوزی بر دست، سرود خواندن پیش می نایم.

و کتر سراج اله داوی

شهریور ۱۳۹۲